

De Wondere Vogelwereld van O.C. Hooymeijer.

Kees

L 24 cm Chorniliues pluvius vari

Plaatselijk algemene broedvogel van de zuidelijke Europese landen. In Nederland sporadische nazomervriend, echter alleen bij bovengemiddeld warme zomers, met minstens veertig, officieel bevestigde, tropische dagen.

Prefereert droge, stoffige onregelmatige velden, met verspreide boomgroepen of lage struikpartijen, teneinde beschutting te kunnen vinden tegen de verzenegende zon tijdens de heetste uren van de dag, maar ook tegen heftige slagregens met harde windstoten. Vliegt niet graag. Kan wel onhandig opfladderen bij gevaar.

Verenkleed in bruinige tinten met lichtere stuit. Zie witte oogvlek en redelijk forse iets neerwaartse snavel. Helrode poten door volle buikbevedering zelden zichtbaar. Kent twee tijdsfasen. De zogenaamde 'vóór-de-ruï' en de 'volle-ruï'-periode. Zodra de juveniele Kezen, na de verzorgingstijd van gemiddeld vierendertig dagen, het ouderlijk nest hebben verlaten, gaan mannetje en vrouwtje in de gezamenlijke ruï.

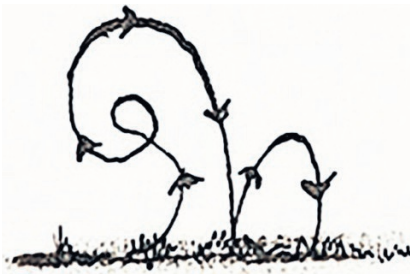
Opvallend hierbij is dat de vogels in het normale tijdsbestek van twee tot vier weken niet geleidelijk de slagpennen, vleugelpunten, staart- en stuitveren verliezen, maar dat het gehele verenpak binnen één dag uitvalt. Dit betekent dat de vogels gedurende vier tot acht dagen geheel 'naakt' dan wel 'stoppelachtig' zijn en daardoor zeer kwetsbaar voor aanvallen van predatoren. Maar vooral ook

voor de plotselinge koudeval tijdens door hagelstenen vergezeld zomerse zeer zware onweersbuien. Groepen van vaak tientallen bibberende Kezen verzamelen zich onder struiken om, dicht tegen elkaar de lichaamswarmte vast te houden, totdat de bui over is.

De afwijkende, extreme ruiperiode is door de commerciële pluimvee-industrie opgepikt, en heeft geleid tot een groeiend aantal bedrijven met vaak tienduizenden gekweekte Kezen, waarbij het grote tijdsbesparende en vooral financiële voordeel is dat de vogels na de slacht niet geplukt hoeven te worden. Een zeer korte 'schroeibeurt' met het hittekanon is afdoende.

Roep, tijdens de 'volbevederde' periode, een serie onwelluidende sissers, afgewisseld met korte 'KEhees... KHEEsss...KEHéKees'-klanken waaraan de vogel naar alle waarschijnlijkheid zijn naam te danken heeft. Tijdens de 'naakte' periode, een vaak urenlang zacht snorrend 'BBRrrrrrrrr... Brrrrrrrrrrrr... rrrrrrrrr'. Meest vanuit verscholen post.

Volksvogelwijsheid: Herkomst, Spanje (Gualdèresia Hoogvlakte) 'Quando il Gheso sulta sus pedras, el cuerpo de muerta es accentoudras.' Vertaling: 'Als de Kees zijn veren verliest, is het tijd om hem te slachten.'

Baltsvlucht

Iedere week beschrijft O.C. Hooymeijer een vogel die aan zijn brein is ontsproten.

Voorpublicatie

Altijd gedacht dat groente in plastic slecht is? Of dat je een regenworm kunt splitsen? Trouwmedewerker Koen Moons schreef met twee collega's een boek over mythes uit de natuurwetenschap.

tekst Maartje Kouwen, Koen Moons en Steijn van Schie
illustraties Horst Wolter

De honingbijen r
En meer groene

Eksters houden van bling

Eksters zijn beruchte verzamelaars. De zwart-witte vogels zijn meester in het vinden van allerhande materiaal voor hun uitvoerige nesten, en ook vruchten, eieren en zelfs kuikentjes weten ze op vernuftige wijze te bemachtigen. Maar sieraden, sleutels en muntjes? Die staan niet op hun wensenlijstje. Het aloude volksgeloof dat eksters dol zijn op alles wat glinstert, is diepgeworteld.

Het hielp ook niet dat Franse toneelschrijvers in 1815 een stuk schreven over een kamermeisje dat zilverwerk lijkt te stelen, terwijl een ekster de echte dief is.

Toen de Italiaanse componist Gioachino Rossini het melodrama vervolgens omwerkte tot zijn befaamde opera *La gazza ladra* (De stielende ekster) veranderde daarmee het imago van de ekster definitief in dat van een obsessieve kleptomane.

Onderzoekers besloten toch eens de proef op de som te nemen door glimmende schroefjes, ringen en aluminiumfolie op verschillende plekken neer te leggen en eksters te observeren. En wat blijkt? Eksters hebben helemaal geen oog voor glinsterende objecten. Tijd om het imago bij te stellen en het ware karakter van de ekster te laten shinen.